

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

VEJLEDNING I BRUGEN AF

AARHUS KATEDRALSKOLE

1980

DEJLIGT
PÅLØBENDE
BIBLIOTEK

VEJLEDNING I BRUGEN AF

AARHUS KATEDRALSKOLE

1980

Aarhus Katedralskole 12 64 77

Rektor Helge Qvortrup træffes 12-13 undtagen lørdag	
Rektor privat	26 04 68
Læreværelset	12 90 26
Sekretær Elisabeth Juncker - gymnasiet	
Sekretær Solveig Kristensen - HF-kursus	
Regnskabsfører Else Rasmussen	
træffetid mandag-fredag kl. 8.30-14.00	12 64 77
Pedel	12 46 90
Elevtelefon	12 81 39
HF-studievejleder, træffetid mandag 11-12 og onsdag 13-15	12 64 77

Dette skrift er redigeret af
Georg Mondrup, lektor
Karen Exner har illustreret

Velkommen til Aarhus Katedralskole

Din nye skole er en meget gammel skole, så gammel, at ingen ved noget sikkert om, hvornår den blev grundlagt; men som katedralskole har den hørt under domkirken og har tjent til uddannelse af præster til Århus bispedømme.

Det første dokument, der omtaler skolens elever, er et gavebrev fra 1280, hvorved daværende bisp Tyge i Århus skænker indtægter fra en af sine gårde »til drik for fattige diciple«.

Den ældste skolebygning, vi kender, lå ud mod Skolegyde; i dens to rum med lerstampet gulv blev Morten Børup undervist i 1470'erne, da han havde forladt sit arbejde på marken ved Skanderborg – den Morten Børup, der senere blev skolens rektor. Af hans skolebygning er kun nogle rester af kampestensfundament bevaret; de kan ses i postrummet i pedelboligens underetage.

Denne ældste bygning blev 1766 afløst af »den hvide bygning«, der ligger til venstre for porten; selv om bygningen flere gange siden er blevet ændret, er det meste af de gamle ydermure bevaret. Ved opførelsen blev der i muren indsat to sten med indskrift, den ene med Frederik den Femtes navnetræk, den anden med navnene på de mænd, der havde æren for arbejdets gennemførelse, først og fremmest rektor Jens Worm; begge disse sten ses midt på den hvide bygnings mur ud mod skolegården; til venstre for dem findes mindetavlen for skolens faldne 1940–45, medens Morten Børups seglmærke med greb, ris og ferle er gengivet over døren lige til venstre for porten.

De to ombygninger 1847–49 og 1906 mindes ved kongerne Christian den Ottende og Frederik den Ottendes navnetræk på facaden mod Skolegade; der ses også det motto, som rektor Jens Worm gav skolen: Nil non mortale tenemus pectoris exceptis ingeniiqve bonis.

Den maleriske »røde bygning« ud mod Skoiebakken med Heimdalls hane og Athenes ugle over facaderne blev taget i brug i 1906 under rektor Vaupell og gør stadig god gavn; sin sidste udvidelse fik skolen 1957 under min forgænger rektor Aage Bertelsen, dels fløjen mod Skolebakken med festsal og faglokaler for fysik og kemi, dels »den nye bygning« mod Mejlgade med 12 klasseværelser. Endelig har skolen i årene 1975 til 1977 gennemgået en omfattende ombygning og modernisering.

Jeg håber, du må befinde dig godt på den gamle skole, få de kundskaber, du er kommet for at erhverve, og trives under arbejdet.

Helge Qvortrup

En rundgang på skolen

Når du kommer ind i skolegården fra Skolegyde, ser du til højre en stor rød bygning, som vi benævner (A). En mellembygning (B) forbinder den med en stor firkantet blok (C). For enden af skolegården ligger en gul bygning (D) - tidligere benævnt rektorboligen eller annexet - og ud mod Mejlgade, nu til venstre fra dit udgangspunkt, har vi en ny bygning (E) i samme stil og af samme materiale som (B) og (C), og den fortsætter i den sidste bygning, skolens ældste (F), tidligere kaldt den hvide bygning.

Bemærk, at alle skolens lokaler betegnes med et af de nævnte bogstaver, efterfulgt af to tal, hvoraf det første angiver etagen, begyndende i underetagen, og det andet lokalnummeret.

Den følgende fortegnelse skulle hjælpe dig til at finde de lokaler, du søger:

A. Rød bygning

Underetage: Historisk bogsamling

Århusianersamfundets lokale

Elevrådets lokale

Værksted

Studievejleder, gymnasiet

1. etage: Biologi 1 - 2 - 3

Læsesal

Bibliotekarens kontor

A 11, studierum

2. etage: A 21 - A 22, normalklasser

Elevkantine

3. etage: Musik 1 - 2

Geografi

Samfundsfag

Fælles depotrum

A 31, normalklasse

B Mellembygning

Underetage: Varmdriksautomat

Indgang til bogdepot

Indgang til underetagen i A

1. etage: Fysik 1

Indgang til fysik og kemi samt 1. etage i A

2. etage: Indgang til festsal samt 2. etage i A

C Den store firkantede blok

Underetage: Toiletter, indgang fra skolegården
Bogdepot, indgang fra foyer
Cykelkælder, indgang fra skolegård eller fra Skolebakken

1. etage: Fysik 1 - 2 - 3
Kemi I
Værksted, depot og mørkekammer

2. etage: Festsal

D Den gule bygning - Indgang I

1. etage: Indgang til kontorer for rektor, inspektør, sekretær og studie-
vejledere

2. etage: Lærerværelser

3. etage: Spisestue for lærere

Den gule bygning - Indgang II

Underetage: Depotrum for formning og biologi

2. etage: D 21 Historielokale

3. etage: D 31 Formningslokale

E Den ny bygning

Underetage: Filmlokaler 01 - 02

1.-3. etage: Normalklasser

F Den hvide bygning - Indgang III

1. etage: Gymnastiksal for piger

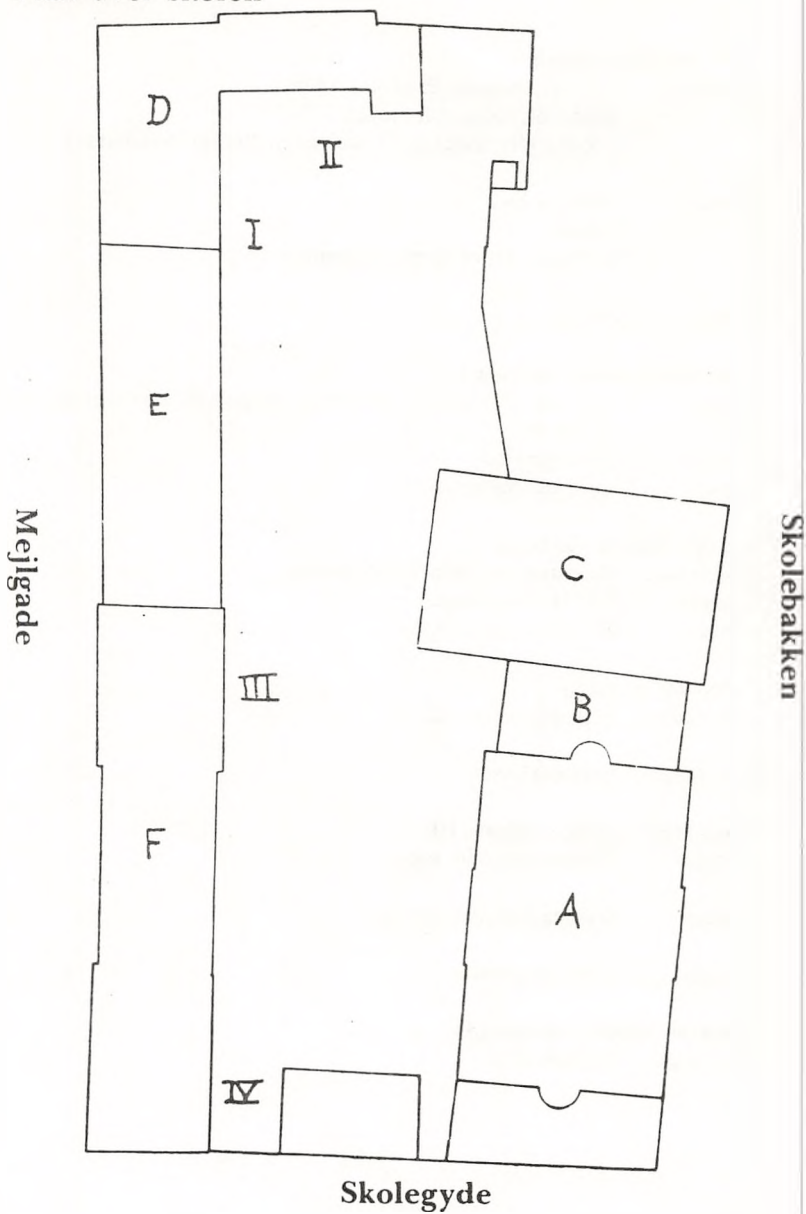
2. etage: Gymnastiksal for drenge

3. etage: Formningslokale

Den hvide bygning - Indgang IV

1.-3. etage: Sproglokaler

Plan over skolen

Parkering

Cykler skal parkeres i kælderen under bygning C (indgang fra Skolebakken eller fra skolegården).

I det omfang der ikke er plads i kælderen, skal Cyklerne anbringes i stativer i Mejlgade eller Skolebakken.

Knallerter og Motorcykler anbringes langs bygning F i Mejlgade inden for afstribsningen. rt.

Biler kan parkeres i skolegården, men kun, hvis de er forsynet med skolens parkeringskort.

Om rettigheder og pligter

Skolens elever har ret til at blive undervist, og det er skolens ansvar, at det sker efter de af Folketinget vedtagne og af undervisningsministeriet nærmere fastsatte regler.

En klasses elev har dog, når der ses bort fra begynderundervisning, indflydelse på, hvilke stofområder der udvælges til behandling i de enkelte fag, og hvilke undervisningsmetoder der skal anvendes.

Endvidere har eleverne gennem deres repræsentanter i de respektive udvalg indflydelse på anskaffelsen af undervisningsmidler og inventar.

Endelig udleveres nødvendige bøger og papir vederlagsfrit til eleverne, og efter regler, der er nærmere beskrevet andetsteds, kan skolens elever modtage uddannelsesstøtte og godtgørelse af befordringsudgifter.

Forsømmelser.

Såvel gymnasie- som HF-elever har pligt til at deltage i undervisningen i samtlige klassens eller holdets timer hver skoledag og til at aflevere de forlangte skriftlige arbejder.

Overholdelse af disse pligter medfører betydelige fordele; for gymnasieelevers vedkommende, at årskaraktererne, resultatet af det daglige arbejde, er med-

tællende til eksamen, at de til eksamen fritages for en række fag, og at de til eksamen opgiver et begrænset pensum.

Tilsvarende opgiver HF-kursister et begrænset pensum til eksamen. Overholdes mødepligten ikke, mister man disse fordele.

Hvis en elevs forsømmelser antager et foruroligende omfang, vil vedkommende modtage en advarsel. Hvis situationen derefter ikke bedres, tilsendes en skriftlig advarsel; fortsætter forsømmelserne derefter, skal skolen foretage indberetning til undervisningsministeriet, der endeligt afgør sagen.

For elever i 1. og 2. gymnasieklasse kan følgen blive, at de udelukkes fra eksamen og således ikke kan oprykkes i næste klasse.

For elever i 3. gymnasieklasse kan følgen blive, at de kommer til eksamen på privatistvilkår, det vil sige med eksamen i samtlige fag og fuldt pensum i fagene. I grove tilfælde kan der dog blive tale om udelukkelse fra eksamen.

HF-kursister kan udelukkes fra undervisningen, men har så mulighed for at gå til eksamen som selvstuderende, dvs. med fuldt pensum.

Sygdom.

Sygdom er eneste lovlige grund til forsømmelse. Det er derfor vigtigt, at en elev, der har forsømt på grund af sygdom, dokumenterer dette over for skolen. Dette sker ved, at eleven første dag efter en sådan forsømmelse afleverer skriftlig besked fra hjemmet om forsømmelsens årsag og varighed; elever, der er fyldt 18 år, kan selv underskrive en sådan meddelelse.

Sygesedler afleveres daglig i 1. frikvarter på rektors kontor.

Fritagelse for undervisning.

Tilladelse til fritagelse for undervisning kan i ganske særlige tilfælde gives af rektor, når skriftlig anmodning herom afleveres god tid i forvejen. Der gives ikke tilladelse til forlængelse af ferier eller til aflæggelse af køreprøver i undervisningstiden.

Statens Uddannelsesstøtte

For skoleåret 1980-81 gælder følgende regler:

Kun uddannelsessøgende, der er fyldt 18 år, hører under Statens Uddannelsesstøtte. 16-17årige vil kunne modtage en såkaldt ungdomsydelse, der administreres af ansøgerens opholdskommune.

Uddannelsessøgende, der fylder 18 år i løbet af skoleåret, kan allerede ved ved skoleårets begyndelse indsende ansøgning om uddannelsesstøtte gennem skolen, og vil kunne vente støtten udbetalt fra den første måned efter det fyldte 18. år.

Iøvrigt afhænger støtten af forældrenes økonomiske forhold, ansøgerens økonomiske forhold, ansøgerens alder, ansøgerens boligforhold (hjemmeboende eller udeboende) og af, hvorvidt ansøgeren er gift eller ugift.

Hvis forældrenes skattepligtige indkomst, reguleret efter antal børn under uddannelse m.v. ikke overstiger 175.100 kr, kan der ydes støtte.

Ansøgerens egen indtægt må ikke overstige 36.200 kr, medens formuen ikke må overstige 28.500 kr (for gifte ansøgere det dobbelte).

Uddannelsessøgende i alderen 18-21 år kan, når de er hjemmeboende maksimalt opnå en støtte på 10.300 kr pr. år, udeboende 16.900 kr.

Uddannelsessøgende, der er fyldt 23 år, kan maksimalt få 11.400 kr.

Uden hensyn til forældres eller egne økonomiske forhold kan uddannelsessøgende opnå statsgaranterede lån, for 18-21årige maksimalt 25.600 kr, 22årige og ældre maksimalt 28.500 kr.

Befordringsgodtgørelse

De af skolens elever, der daglig tilbagelægger mindst 18 km mellem hjem og skole, har ret til godtgørelse af befordringsudgifter. herom fremkommer nærmere meddelelse, hvorefter skema kan hentes på skolens kontor.

Glemte sager

Henvendelse sker til skolens pedel, hr. Rasmussen.

Bøger, der bærer skolens stempel, afleveres i bogdepotet.

Kantinen

Skolens kantine er åben i spisefrikvarteret (11.40 - 12.10) og i frikvarteret 12.55 - 13.00 for salg af håndmadder, mælk, yoghurt, kaffe, sodavand, frugt og slik.

Det praktiske arbejde med kantinens drift varetages af et udvalg, der består af både elever og lærere. Dette udvalg aflægger løbende rapport til samarbejdsudvalget.

Til daglig bestyres kantinen af fru Inger D. Rosendahl Olesen - og hun assisteres i spisefrikvarteret af elever.

Ferier og fridage

For skoleåret 1980-81 har undervisningsministeriet fastsat følgende ferier og fridage (de nævnte dage medregnet):

1980: Mandag den 20. oktober til fredag den 24. oktober:

Efterårsferie.

Tirsdag den 23. december til fredag den 2. januar:

Juleferie.

1981: Mandag den 13. april til tirsdag den 21. april:

Påskeferie.

Fredag den 5. juni: Grundlovsdag.

Mandag den 22. juni til fredag den 7. august:

Sommerferie.

Hertil kommer samtlige lørdage og søndage samt ikke nævnte helligdage.

Erhvervsorientering – studieteknik for gymnasiet

Med det formål at lette arbejdet i gymnasiet og samtidig gøre det mere udbytterigt gives der i begyndelsen af 1. G nogle timer i studieteknik, dels af speciallærere på dette område, dels af klassernes lærere i hovedfagene.

For at lette elevernes valg med hensyn til videre uddannelse gives der (med hovedvægten lagt i 2. G) en egentlig undervisning i erhvervsorientering, indeholdende en oversigt over de eksisterende uddannelsesmuligheder, samt et forsøg på at få eleverne til at erkende egne anlæg og muligheder i forbindelse med erhvervsvalget.

Ud over de således fastlagte timer er der igennem hele skoleforløbet mulighed for eleverne til at rådføre sig enkeltvis med erhvervsorienteringslærerne.

Studievejledning for HF

For HF-kursus finder en særlig studievejlederordning, som har til formål at yde de studerende vejledning vedrørende spørgsmål af faglig, social, økonomisk og personlig art i forbindelse med deres uddannelsessituation. Heri indgår tilvalgsorientering, uddannelses- og erhvervsorientering samt studieteknik i klasserne; men hovedvægten lægges på den individuelle vejledning.

Hvert som studievejleder varetages af lærerne John Mogensen og Henning Damsgaard Pedersen, som har træffetid på studievejlederkontoret hver mandag i 4. time og det store frikvarter samt hver onsdag i 6. og 7. time. Studievejlederne opfordrer kursisterne til at henvende sig ved selv det mindste behov for hjælp og støtte.

Udover den grundlæggende vejledning i studieteknik, som gives af de enkelte fags lærere, vil studievejlederne midt i september måned påbegynde et kursus i almen studieteknik for 1. HF-klasserne. Når der senere i kursusforløbet opstår behov for det, afsættes der timer til yderligere vejledning. Der vil således blive givet vejledning i forbindelse med specialeskrivning og eksamenslæsning. I sidste halvdel af oktober måned påbegyndes uddannelses- og erhvervsorientering for de nye HF-klasser i forbindelse med en grundig gennemgang af tilvalgsordningen.

Studiekredse

Ud over den obligatoriske undervisning er der mulighed for at oprette såkaldte studiekredse. En studiekreds kan laves både efter elev- og lærerforslag, men det er selvfølgelig en betingelse, at der er tilstrækkelig mange elever (mindst 10 på hvert hold) og at en lærer er i stand til at påtage sig undervisningen. Studiekredsene strækker sig normalt over 10 timer, og deres emne kan være af vidt forskellig karakter; man kan f. eks. oprette studiekredse med emner som »eksistentialisme«, »Florens i Renæssancen«, »astronomi«, »Den kinesiske kulturrevolution« osv. osv. Det er dog en forudsætning, at skolens samarbejdsudvalg kan godkende indholdet af en påtænkt studiekreds. Undervisningen foregår efter normal skoletids ophør, oftest fra kl. 14 til 15, og som gymnasiets øvrige undervisning planlægges studiekredsens forløb i samarbejde mellem lærer og elever, dog således at forløbet af en studiekreds er *friere* end den normale undervisnings, idet der jo *ikke* er tale om noget som helst ministerielt krav til pensum; der er selvfølgelig heller ikke tale om nogen prøve i forbindelse med studiekredse.

Hvis I derfor er et passende antal elever med fælles interesse for et bestemt og egnet emne, skulle I forsøge at alliere Jer med en lærer og få oprettet en studiekreds med dette emne. Studiekredsene er et tilbud til Jer, som I bør udnytte.

Studiekredse i spansk

I skoleåret 1979/80 har der på skolen været arrangeret studiekredse i spansk under ledelse af Inger Basten. Der har været to hold, et for fortsættende og et for begyndere.

Studiekredsene har for begge niveauer vedkommende primært lagt vægt på indlæring af det talte spanske sprog, men også på belysning af kulturelle og politiske aspekter såvel i Latinamerika som i Spanien.

Deltagernes interesse for faget kan kun opmuntre til at genoptage studiekredsene i år.

Studiekredse i italiensk

I skoleåret 1979/80 har der været arrangeret 2 studiekredse i italiensk; en som fortsatte undervisningen fra sidste år og en for begyndere.

I lighed med sidste år har vi haft den italienske stats bevågenhed: 2 studiekredsdeltagere har hver fået 280.000 lire for i sommerferien at kunne bo i Italien og følge undervisningen på Scuola di Lingua e Cultura Italiana i Siena.

Grendeling efter 1. G

I marts-april måned skal alle elever i 1. G gøre sig klart, hvilken gren de vil vælge for resten af deres gymnasietid, hvilket åbner mulighed for et mere interessebetonet gymnasieforløb.

Ideen med dette grenvalg er altså *ikke* at specialisere gymnasiasterne, og principielt er der da heller ikke væsentlige forskelle med hensyn til den studiekompetence, som de forskellige grene giver.

Valgmulighederne er følgende:

For sproglige: nysproglig, klassisksproglig, samfundssproglig, musiksproglig.

For matematikere: matematisk-fysisk, naturfaglig, samfundsfaglig, musik-matematisk.

De forskellige grenes fag og timetal fremgår af materiale, der udleveres til eleverne i forbindelse med grenvalgsorienteringen, der starter allerede før jul i 1. G.

Studieuge

Siden 1972 har der ved Aarhus Katedralskole hvert år i begyndelsen af marts været afholdt en studieuge, hvori eleverne fra 2. gymnasieklasse og 1. HF-klasse deltager. Der tilbydes i denne uge deltagelse i forskellige studiegrupper eller i studierejser efter elevers og læreres forslag, og ledet af skolens lærere. Formålet er at give eleverne lejlighed til at beskæftige sig med et emne, der har deres specielle interesse, og til at samarbejde på tværs af klasseinddelingen.

Eleverne vil i begyndelsen af skoleåret blive orienteret om planer for marts 1981

Ekskursioner

Især i tilknytning til fagene geografi, biologi, historie og samfundsfag arrangeres der af og til ekskursioner for at studere emner i marken. Det er for det meste endags-ekskursioner, der foregår ved buskørsel, men de kan også udstrækkes over flere dage, alt afhængigt af emnets omfang.

Transporten under disse ture er gratis, men da skolens ekskursionsbevilling er begrænset, må eleverne selv afholde andre udgifter.

NB. Ministeriet giver ingent bevilgninger til ekskursioner for HF.

Lærebøger

Lærebøger, atlas, leksika, lommeregnerne og papir til skriftlige arbejder stilles gratis til rådighed for eleverne.

For disse læremidler gælder følgende:

1. Bøgerne og lommeregneren forbliver skolens ejendom.
2. Hver enkelt bog skal straks efter modtagelsen forsynes med navn og klassebetegnelse.
3. Bøgerne skal til enhver tid være forsynet med omslag; omslaget skal dog fjernes, når bøgerne til sin tid skal afleveres, medmindre der anvendes ufarvet, gennemsigtigt plastik.
4. Der må ikke i bøgerne skrives andre notater end de af læreren meddelte.
5. Eleverne er økonomisk ansvarlige for de bøger, de låner. Hvis en bog er bortkommet, skal det straks meddeles til bogdepotet, så en ny bog kan udleveres mod erstatning.
6. Bogdepotets åbningstider meddeles for hvert semester ved opslag på bogdepotets dør.
7. Har en elev været borte, medens en bog blev udleveret af en lærer, skal pågældende lærer dokumentere dette, før bogen kan udleveres fra depotet.
8. Lærebøger med undtagelse af ordbøger o.l. kan købes af eleverne; dette foregår normalt kort før aflevering i afgangsklassen.
9. Bøger, der er stemplet: »Udgået af bogdepotet«, må eleverne beholde.

Bogudlevering ved skoleårets start 1980

- A. Nye elever bliver næsten altid forbavsede over, at de skal have så mange bøger, enten fordi de frygter, at det altsammen skal »kunnes« engang, eller fordi de ikke aner, hvordan de skal få dem transporteret hjem. Mange af de bøger, der vejer mest, skal iøvrigt ikke »kunnes« – det er opslagsværker. Men hjem skal de altså, og selv om vi fordeler bogudleveringen over flere dage, må vi kraftigt opfordre nye elever til de tre første dage at møde med flere store tasker; bedst er det i virkeligheden at medbringe mindre kufferter.
- B. De elever, der fortsætter i 2. G, 2. HF og 3. G får udleveret bøger for det kommende skoleår i de enkelte fag i første time hos pågældende faglærer.
- C. Nye elever samt elever, der skal gå om, i 2. G og 3. G bedes henvende sig direkte til bogdepotet. For at undgå kludder i udleveringen af bøger i disse klasser skal disse elever *ikke* have bøger hos faglærerne i den første uge.

Skolens ledelse

Rektor er, under ansvar for undervisningsministeriet, skolens administrative og pædagogiske leder. På en række områder har dog skolens elever og lærere medindflydelse; i det følgende vil vi gøre nærmere rede herfor:

Foreninger og grupper

Skolens elever har uden for skoletid mulighed for at dyrke forskellige interesser i elevforeninger og -grupper. Bl. a. kan nævnes elevforeningen *Heimdall*, som med sine 115 år på bagen har gjort en god indsats for at stimulere samværet med kammeraterne. Den arrangerer en række årlige fester. Idrætsforeningen A. K. I. har gennem årene vist sig livskraftig og skabt respekt om sin indsats. Nævnes kan også *U-gruppen*, som søger at skabe forståelse for u-landenes problemer, og som gennem flere arrangementer har ydet aktiv støtte til humanitære organisationer.

Om disse og andre aktiviteter vil I få nærmere besked af jeres kammerater.

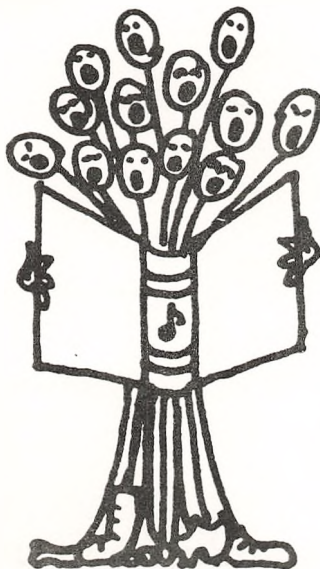
Skolekoret

Alle, der har lyst til at synge, kan blive optaget i skolens kor.

Den eneste forudsætning er regelmæssigt fremmøde - vi holder korprøve en gang om ugen efter skoletid - der er ingen optagelsesprøve, og nodekendskab er ikke nødvendigt.

Som fast punkt på efterårsprogrammet har vi instuderingen af vores bidrag til juleafslutningen i Domkirken, i forårssemestret en forårskoncert.

Vi synger alt muligt forskelligt, og i øvrigt er du selv med til at fastlægge repertoiret. Vi håber at se mange nye i koret, også drenge! Korprøverne starter hurtigst muligt efter sommerferien.

Danmarks Pædagogiske Bibliotek

450005440551